ליקוטי עצות — שלום

שָׁלוֹם‌א. עַל־יְדֵי עֲנָוָה וְשִׁפְלוּת זוֹכִין לְתוֹרָה, וְעַל־יְדֵי הַתּוֹרָה זוֹכִין לְקָרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה וְגֵרִים, וְעַל־יְדֵי זֶה נִתְעַלֶּה וְנִתְגַּדֵּל כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְנִשְׁלָם הַיִּרְאָה, וְעַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין לְשָׁלוֹם: (לק"א סי' י"ד אות א' ב' ה')

ב. וְיֵשׁ שְׁנֵי מִינֵי שָׁלוֹם: [יֵשׁ שָׁלוֹם בַּעֲצָמָיו], כִּי תְּחִלָּה צָרִיךְ לִרְאוֹת שֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם בַּעֲצָמָיו, [כִּי לִפְעָמִים אֵין שָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "אֵין שָׁלוֹם בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי חַטָּאתִי", וְעַל־יְדֵי הַיִּרְאָה זוֹכֶה לְשָׁלוֹם בַּעֲצָמָיו, וַאֲזַי יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל]. וְעַל־יְדֵי תְּפִלָּה זוֹכֶה לַשָּׁלוֹם הַכְּלָלִי, שָׁלוֹם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת: (שם אות ח')

ג. מוֹכִיחֵי הַדּוֹר הֵם מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם וְגַם עוֹשִׂים שָׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם: (לק"א סי' כ"ב אות א')

ד. לְפִי הַשָּׁלוֹם שֶׁבַּדּוֹר כֵּן יְכוֹלִין לִמְשֹׁךְ אֶת כָּל הָעוֹלָם לַעֲבוֹדָתוֹ, לְעָבְדוֹ שְׁכֶם אֶחָד. כִּי עַל־יְדֵי הַשָּׁלוֹם שֶׁיֵּשׁ בֵּין בְּנֵי אָדָם הֵם מְדַבְּרִים זֶה עִם זֶה, וְהֵם חוֹקְרִים זֶה עִם זֶה מַה הוּא הַתַּכְלִית מִכָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ וּמֵהֶבֶל‌יו, וְהֵם מַסְבִּירִים זֶה לָזֶה הָאֱמֶת, שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף אֵין נִשְׁאָר מֵהָאָדָם כְּלוּם, כִּי אִם מַה שֶּׁהֵכִין לְעַצְמוֹ לְאַחַר מוֹתוֹ לָעוֹלָם הַנִּצְחִי, כִּי אֵין מְלַוִּין לוֹ לָאָדָם לֹא כֶּסֶף וְלֹא זָהָב וְכוּ'. וְעַל־יְדֵי זֶה מַשְׁלִיךְ כָּל אִישׁ אֶת שֶׁקֶר אֱלִילֵי כַּסְפּוֹ, וּמַמְשִׁיךְ וּפוֹנֶה אֶת עַצְמוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּלְתוֹרָתוֹ וַעֲבוֹדָתוֹ, וּמְקָרֵב אֶת עַצְמוֹ אֶל הָאֱמֶת. אֲבָל כְּשֶׁאֵין שָׁלוֹם חַ"וֹ, מִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁיֵּשׁ מַחֲלֹקֶת חַ"וֹ, אֲזַי אֵין מִתְוַעֲדִין יַחַד זֶה עִם זֶה וְאֵין מְדַבֵּר אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ מֵהַתַּכְלִית, וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁמִּתְוַעֲדִים יַחַד לִפְעָמִים וּמְדַבְּרִים יַחַד, אֵין נִכְנָסִין דְּבָרָיו בְּלֵב חֲבֵרוֹ מֵחֲמַת הַנִּצָּחוֹן וְהַמַּחֲלֹקֶת וְהַשִּׂנְאָה וְהַקִּנְאָה. כִּי מַחֲלֹקֶת וְנִצָּחוֹן אֵינוֹ סוֹבֵל הָאֱמֶת (כַּמְבֹאָר בְּמָקוֹם אַחֵר). נִמְצָא, שֶׁעִקַּר הַהִתְרַחֲקוּת מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁל רֹב בְּנֵי אָדָם הוּא עַל־יְדֵי הַמַּחֲלֹקֶת, שֶׁנִּתְרַבֶּה עַכְשָׁו בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, הַמָּקוֹם יְרַחֵם: (לק"א סי' כ"ז אות א')

ה. עַל־יְדֵי תִּקּוּן הַבְּרִית זוֹכִין לְשָׁלוֹם: (שם אות ו')

ו. צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ שָׁלוֹם, שֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל, וְשֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם לְכָל אָדָם בְּמִדּוֹתָיו, הַיְנוּ שֶׁלֹּא יִהְיֶה מְחֻלָּק בְּמִדּוֹתָיו וּבְמַאֲרְעוֹתָיו, שֶׁלֹּא יֵהָא לוֹ חִלּוּק בֵּין בְּטִיבוּ בֵּין בְּעָקוּ, תָּמִיד יִמְצָא בּוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְזֶה זוֹכִין עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה וְעַל־יְדֵי הַצַּדִּיקִים שֶׁהֵם נִקְרָאִים שָׁלוֹם, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לֶאֱהֹב אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל מָקוֹם הֵן בְּטִיבוּ וְכוּ', וְלֶאֱהֹב אֶת חֲבֵרָיו וְיִהְיֶה שָׁלוֹם בֵּין כָּל יִשְׂרָאֵל: (לק"א סי' ל"ג אות א' ה')

ז. לְהַרְבּוֹת הַשָּׁלוֹם צְרִיכִין לְהַרְבּוֹת בִּצְדָקָה: (לק"א סי' נ"ז אות ח')

ח. עַל־יְדֵי הַמַּחֲלֹקֶת בָּאִים כְּפִירוֹת, וְעַל־יְדֵי זֶה אֵין יְכוֹלִין לְהִתְפַּלֵּל בְּכַוָּנָה. אֲבָל כְּשֶׁיֵּשׁ שָׁלוֹם נִתְבַּטֵּל הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִּיקוֹרְסִית שֶׁיֵּשׁ בְּלֵב כָּל אֶחָד. כִּי כְּשֶׁיֵּשׁ שָׁלוֹם וּמִתְוַעֲדִים זֶה עִם זֶה, יוּכַל לְהָשִׁיב אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ מִדֵּעוֹתָיו הָרָעוֹת וְיוֹצִיא הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִּיקוֹרְסִית מִלִּבּוֹ. אֲבָל עַל־יְדֵי

הַמַּחֲלֹקֶת אֵינָם מִתְוַעֲדִים יַחַד לְדַבֵּר אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ וְלַהֲפֹךְ דַּעְתּוֹ אֶל הָאֱמֶת, וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁמְּדַבְּרִים יַחַד, אֵין אֶחָד שׁוֹמֵעַ דִּבְרֵי חֲבֵרוֹ מֵחֲמַת נִצָּחוֹן שֶׁל הַמַּחֲלֹקֶת (וְכַנַּ"ל בְּאוֹת ד'). נִמְצָא, שֶׁעִקַּר הָאֱמוּנָה תְּלוּיָה בַּשָּׁלוֹם: (לק"א סי' ס"ב אות ב')

ט. לִזְכוֹת לְשָׁלוֹם הוּא עַל־יְדֵי שֶׁיִּלְמֹד פּוֹסְקִים, וְעַל־יְדֵי זֶה יוּכַל לְהִתְפַּלֵּל בְּכַוָּנָה בְּכָל לְבָבוֹ: (שם)

י. עִקַּר הַשָּׁלוֹם הוּא לְחַבֵּר שְׁנֵי הֲפָכִים. עַל־כֵּן אַל יְבַהֲלוּךָ רַעְיוֹנֶיךָ אִם אַתָּה רוֹאֶה אִישׁ אֶחָד שֶׁהוּא בְּהִפּוּךְ גָּמוּר מִדַּעְתְּךָ, וְיִדְמֶה לְךָ שֶׁאִי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אֹפֶן לְהַחֲזִיק בְּשָׁלוֹם עִמּוֹ, וְכֵן כְּשֶׁאַתָּה רוֹאֶה שְׁנֵי אֲנָשִׁים שֶׁהֵם שְׁנֵי הֲפָכִים מַמָּשׁ, אַל תֹּאמַר שֶׁאִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, כִּי אַדְרַבָּא, זֶהוּ עִקַּר שְׁלֵמוּת הַשָּׁלוֹם לְהַשְׁתַּדֵּל שֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם בֵּין שְׁנֵי הֲפָכִים, כְּמוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁעוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו בֵּין אֵשׁ וּמַיִם שֶׁהֵם שְׁנֵי הֲפָכִים. וְלִזְכוֹת לְשָׁלוֹם הוּא עַל־יְדֵי מְסִירַת נֶפֶשׁ עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם, וְעַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין לְהִתְפַּלֵּל בְּכַוָּנָה (עַיֵּן תְּפִלָּה אוֹת ס"ה): (לק"א סי' פ')

יא. דֶּרֶךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַבִּיט עַל הַטּוֹבוֹת שֶׁעוֹשִׂין, וְאַף שֶׁנִּמְצָא בָּהֶם גַּם כֵּן מַה שֶּׁאֵינוֹ טוֹב, אֵינוֹ מִסְתַּכֵּל עַל זֶה. מִכָּל שֶׁכֵּן הָאָדָם, שֶׁאָסוּר לוֹ לְהַבִּיט עַל חֲבֵרוֹ לְרָעָה, לִמְצֹא בּוֹ דָּוְקָא מַה שֶּׁאֵינוֹ טוֹב, וּלְחַפֵּשׂ לִמְצֹא פְּגָמִים בַּעֲבוֹדַת חֲבֵרוֹ, רַק אַדְרַבָּא, מְחֻיָּב לְהַבִּיט רַק עַל הַטּוֹב וּלְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ לִמְצֹא בּוֹ זְכוּת וְטוֹב תָּמִיד, וְעַל־יְדֵי זֶה יִהְיֶה לוֹ שָׁלוֹם עִם הַכֹּל: (לק"ת סי' י"ז)